

Pracovní list – „Vítězný únor“

I. a – Porovnejte obrázky a text:

„V únoru 1948 vystoupil komunistický vůdce Klement Gottwald na balkon pražského barokního paláce, aby promluvil ke statisícům občanů na Staroměstském náměstí. To byla historická chvíle v dějinách Čech. Gottwald byl prostovlasý. Těsně vedle něho stál Clementis. Starostlivý Clementis **sundal** svou kožešinovou čepici a posadil ji Gottwaldovi na hlavu. Propagační oddělení rozmnožilo ve statisících exemplářích fotografii balkonu, na němž Gottwald s beranicí na hlavě mluví k národu. O čtyři roky později Clementise obžalovali ze zrady a pověsili. Propagační oddělení ho okamžitě **vyškrábalo** z dějin a ovšem i ze všech fotografií. Od té doby stojí už Gottwald na balkóně sám. Z Clementise **zbyla** jen čepice na Gottwaldově hlavě.“ Milan KUNDERA, *Kniha smíchu a zapomnění*, Toronto 1981.

Poznámky:

I. b – Znáte následující okolnosti ze života E. B. a K. G.? Okomentujte ano – ne.

Edvard Beneš

spolupracovník TGM
ministr zahraničních věcí
prezident ČSR
odstupuje (abdikace)
emigrace (Velká Británie)
prezident ČSR

Kl. Gottwald

vedoucí představitel KSČ
poslanec parlamentu ČSR

emigrace (Sovětský svaz)
předseda vlády (premiér)

Poznámky:

A proč je s nimi Stalin?

II. Sledování filmu (Nejprve si přečtete zadání III.a + b – vybrané pasáže lze prodiskutovat.)

III. Po skončení filmu:

III. a - Napište si jakékoliv poznámky, otázky, které vás během sledování filmu napadly:

III. b - Komentujte, doprovodte daty, ilustracemi, piktogramy následující informace:

Poslední jedenáctka Edvarda Beneše 1938 - 1948:

- a) když západní mocnosti zradily Československo v Mnichově,
- b) když nedbá varování a jedná se Stalinem,
- c) když se komunisté tváří, že nemají žádné radikální požadavky,
- d) když souhlasí se znárodněním („sám navrhuje princip znárodnování“ = příliš radikální),
- e) když visí jeho plakáty společně se Stalinem (plakátem),
- f) když jsou zakázáni agrárníci („sám iniciuje zákaz“ = příliš radikální),
- g) když je nemocen (po mrtvici),
- h) když nemůže splnit očekávání ministrů v demisi (odstoupení),
- i) když je pod tlakem KSČ, LM, SČSP, SNB, SSSR...,
- j) když se stávkuje,
- k) když má podepsat komunistickou ústavu.

III. c – A co Gottwald?

IV. Na volný list papíru formátu A5 – zpracujte jedno vybrané zadání:

IV. a – Mezi 21. až 25. únorem 1948 (fotografie z I.a pocházejí z 21. února)

IV. b – Text na pamětní desku Prezident Edvard Beneš (kam byste ji umístili?)

IV. c – Statistika po 1948 (popravení, uvěznění, emigranti, členové a nečlenové KSČ...)

IV. d – Analyzujte text: 25. února 1948

Krátce před 17. hodinou Gottwald dojel na Václavské náměstí. Shromážděný lid nenapínal. Vystoupil na tribunu a ohlásil, že prezident republiky právě podepsal listinu nové vlády. Bouřlivý jásot a nadšení obrovského shromáždění byly odpovědí na tuto zprávu a provázely i celý krátký projev Gottwalda. Po přečtení jmen členů vlády zazněla na závěr Internacionála.

Přibližně ve stejnou dobu, kdy pracující lid shromážděný na Václavském náměstí prožíval první chvíle radosti z dosaženého vítězství, se reakční živly ještě pokusily uskutečnit demonstraci. Asi 3 000 reakčních studentů se shromáždilo v 16. hodin na Karlově náměstí, odkud zamířili k Pražskému hradu. V Nerudově ulici se jim postavil v cestu oddíl příslušníků SNB. Když se studenti snažili proniknout, vyšla jednomu z členů SNB nešťastnou náhodou střela, která se

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

odrazila od země a jednoho ze studentů lehce zranila do kotníku pravé nohy. Byl to jediný „výstřel“ a jediný raněný během únorových událostí.

V souvislosti s touto demonstrací bylo zatčeno 118 studentů. Nejvyšší trest 14 dnů vězení dostal iniciátor této demonstrace, bývalý předseda pražského Svazu vysokoškolského studentstva A. Navrátil.

Ve 21 hodin se uskutečnil slavnostní pochod jednotek Lidových milicí Prahou, v čele průvodu šlo i několik pohotovostních oddílů SNB. (zkráceno)